

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Statsministeriet
Prins Jørgens Gård 11
1218 København K

Dato: 13. november 2008

J.nr.: 415-0001

Indberetning vedr. Grønlands Landstings efterårssamling, onsdag den 12. november 2008.

Grønlands Landsting behandlede følgende dagsordenspunkter:

Punkt 71:

Forslag til landstingsforordning om ændring af landstingsforordning om ældreinstitutioner m.v.

(Landsstyremedlemmet for Familie og Sundhed)
(3. behandling)

Forslaget blev vedtaget ved 2. behandlingen den 15. oktober 2008 og overgik til 3. behandling i den foreliggende form uden udvalgsbehandling.

Forslaget gik direkte til afstemning, hvor det blev endeligt vedtaget.

Punkt 114:

Forslag til landstingslov om ændring af forskellige landstingslove og landstingsforordninger på fiskeri- og landbrugsområdet som følge af ny inddeling i landsdele og kommuner.

(Landsstyremedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug)
(2. behandling)

Forslaget blev 1. behandlet den 10. oktober 2008. Alle partier tilsluttede sig forslaget, som blev henvist til 2. behandling i den foreliggende form.

Forslaget gik direkte til afstemning, hvor det blev vedtaget og overgår til 3. behandling i den foreliggende form.

Rigsombudsmanden i Grønland
Indaleeqqap Aqputaa 3
Postboks 1030
3900 Nuuk

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi
Telefon: (+299) 32 10 01
Telefax: (+299) 32 41 71
E-mail: riomgr@gl.stm.dk
www.rigsombudsmanden.gl

Punkt 60:

Forslag til ændring af Forretningsordenen for Grønlands Landsting. (Mulighed for åbne samråd, mulighed for at træffe beslutning som led i forespørgselsdebatter og redegørelser, ændring af taletider mv. med henblik på at få en mere dynamisk debat, stedfortræderes begæring om fritagelse for hvervet.)

(Landstingets Formandskab)

(2. behandling)

Forslaget blev 1. behandlet under landstingets forårssamling 2008, hvor det blev sendt til drøftelse i Landstingets Formandskab. Landstingets udvalg for forretningsordenen har afgivet betænkning til forslaget. Et enigt udvalg fremsatte ændringsforslag til forslaget.

Forslaget blev vedtaget og overgår til 3. behandling uden udvalgsbehandling.

Punkt 155:

Forslag til landstingslov om ændring af landstingslov om fiskeri. (Dispensation til overførsel af årskvote fra den havgående til den kystnære flådekomponent).

(Landstingsmedlem Lars-Emil Johansen, Siumut)

(2. og 3. behandling)

Forslaget blev 1. behandlet den 5. november 2008, hvor det blev henvist til behandling i landstingets udvalg for fiskeri, fangst og landbrug forud for 2. behandlingen. Der var afgivet betænkning fra fiskeriudvalget, hvor et flertal i udvalget indstillede forslaget til vedtagelse. Partiet Inuit Ataqatigiit valgte at stemme imod forslaget, idet konsekvenser ved forslaget efter partiets opfattelse ikke er udredt i tilstrækkelig grad.

Forslaget blev vedtaget ved 2. og 3. behandling og er således endeligt vedtaget.

Punkt 146:

Forslag til landstingsbeslutning om at Landsstyret i samarbejde med Tele Greenland pålægges at reducere de studerendes udgifter til internettet.

(Landstingsmedlem Ole Thorleifsen, Siumut)

(1. behandling)

I begrundelsen for forslaget anføres det bl.a., at det er vigtigt at de studerende har de bedste muligheder for selv at hente informationer gennem internettet. Den almindelige forbrugerpris anses for at være rimelig, men er for høj for studerende med studiestøtte.

I landsstyrets besvarelse tilkendegives det, at landsstyret finder det vigtigt at opretholde gennemskuelige og forståelige priser. En differentiering af priserne på grundlag af udpegning af særlige kundesegmenter, eksempelvis de studerende, vil betyde et afgørende brud med princippet om gennemskuelighed. En sådan særrabat, der ikke har en klart forståelig begrundelse omkostningsmæssigt eller forretningsmæssigt, kan medføre krav om særrabatter fra andre kundegrupper. Det er vigtigt at forstå, at særrabatter til én eller flere kundegrupper skal finansieres af andre kunder. Etablering af en særlig studierabat er endvidere forbundet med væsentlige administrative omkostninger, både hvad angår

håndtering af abonnenterne og overvågning af, at rabatten kun kommer den studerende til gode og ikke resten af husstanden. Det er landsstyrets opfattelse, at teleområdet ikke skal anvendes som et socialpolitisk redskab, men at takstnedsættelser skal komme alle samfundsgrupper til gode.

Landsstyret anbefalede at beslutningsforslaget ikke nyder fremme.

Et flertal af partier støttede forslaget, der blev henvist til behandling i udvalget for uddannelse mv. forud for 2. behandlingen.

Punkt 129:

Forslag til Landstingslov om flyvepladser.

(Landsstyremedlemmet for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer)

(1. behandling)

Ved fremlæggelsen af lovforslaget bemærkede landsstyremedlemmet, at det fremsatte forslag til lov om flyvepladser har derfor en helt anden vinkel på anlæggelse af flyvepladser, end man har set før.

Hvor den hidtidige lov rettede sig specifikt mod anlæg af flyvepladser på nævnte lokaliteter, angiver det nye lovforslag rammerne for anlæg af nye flyvepladser uanset hvor i Grønland, de måtte befinde sig. Forslaget tager ikke stilling til, hvorvidt en given flyveplads skal udvides, moderniseres eller nyetableres. Lovforslaget er derimod et værktøj, der giver mulighed for at realisere kommende forretningsplaner for eksisterende og nye flyvepladser.

Lovforslaget indebærer, at såfremt en flyveplads finansieres for eksterne midler, og ikke belaster Landskassen ud over eventuel indskydelse af eksisterende flyvepladser som apportindskud, vil Landstinget ikke blive inddraget i beslutningsprocessen. Det fremsatte lovforslag udvider finansierings- og ejerskabsmulighederne og åbner dermed for muligheden for finansiering og etablering af flyvepladser helt uden tilskud fra landskassen.

Samtlige partier udtrykte sig positivt overfor forslaget, som blev videresendt til landstingets infrastrukturudvalg til videre behandling forud for 2. behandling.

Punkt 152:

Forslag til landstingslov om efterskoler.

(Landsstyremedlemmet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke)

(1. behandling)

Ved fremlæggelsen af lovforslaget bemærkede landsstyremedlemmet, at formålet med etablering af efterskoleformen i Grønland er at skabe optimale rammer for elevernes almene udvikling.

Forslag til lov om efterskoler indeholder bestemmelser om, at der etableres efterskoler i Grønland som selvejende institutioner. Efterskolerne skal ud fra selvvalgt værdigrundlag

tilbyde undervisning gennem kostskoleophold for unge, der er mellem 14 og 17 år. Til efterskoler, der er godkendte af Landsstyret, ydes grundtilskud, taxametertilskud og indkomstbestemt støtte til nedsættelse af elevbetalingen inden for et på Finansloven fastsat beløb. Derudover skal Landsstyret afholde udgifterne til elevernes rejser ved start, afbrydelse og afslutning af efterskoleopholdet.

Landsstyremedlemmet oplyste, at Statsministeriet har anført, at efterskoler på lige fod med frie grundskoler skal reguleres ved landstingslov.

Landsstyret foreslår, at der sideløbende med de overvejende dansksprogede uddannelses-tilbud, her iblandt fortsat støtteordning til unge, som gerne vil gå på danske efterskoler, etableres uddannelses-tilbud til rent grønlandsksprogede borgere. Som led i denne strategi vil Landsstyret blandt andet sikre mulighed for etablering af efterskoler i Grønland, som primært skal være tilbud til unge, som ikke får adgang til danske efterskoler på grund af utilstrækkelige dansk kundskaber.

Samtlige partier var positivt stemt overfor forslaget, der blev henvist til videre behandling i landstingets udvalg for uddannelse mv.

Punkt 118:

Forslag til landstingsbeslutning om, at Landsstyret pålægges at indføre en officiel fattigdomsgrænse i Grønland.

(Landstingsmedlem Palle Christiansen, Demokraterne)
(1. behandling)

Punkt 135:

Forslag til Landstingsbeslutning om, at Landsstyret pålægges at iværksætte et udredningsarbejde med henblik på at få klarlagt hvordan og efter hvilke kriterier, der kan fastlægges fattigdomsgrænser i Grønland.

(Landstingsmedlem Kuupik Kleist, Inuit Ataqatigiit)
(1. behandling)

(Punkt 118 og punkt 135 behandlede i sammenhæng)

I begge beslutningsforslag ønsker forslagsstillerne at landsstyret pålægges at igangsætte det nødvendige arbejde for at få defineret og indført en grønlandsk fattigdomsgrænse, der tager hensyn til de specielle forhold i Grønland.

I begrundelserne for forslagene giver forslagsstillerne udtryk for forskellige udgangspunkter. Landstingsmedlem Palle Christiansen fremhæver, at internationalt anerkendte fattigdomsgrænser viser et skævt billede af Grønland. Landstingsmedlem Kuupik Kleist tager et praktisk udgangspunkt ved at foreslå, at nogle af afvejningerne i forbindelse med definitionen af en fattigdomsgrænse kan være tilstrækkelige daglige måltider, være evnen til at betale husleje, hvor mange midler der er til beklædning, om børnene har muligheder til at kunne deltage i fritidsaktiviteter, mulighed for invitation i forbindelse med fødselsdage og meget mere.

Begge fremhæver at ved at indføre en fattigdomsgrænse vil det blive enklere for det offentlige at finde ud af, hvem der har mest behov for hjælp.

I sit svarnotat er landsstyrets positivt indstillet i forhold til at fastsætte en arbejdsgruppe, der skal klarlægge under hvilke kriterier, der kan fastsættes en fattigdomsgrænse i Grønland. Men samtidig er det landsstyrets vurdering, at det tids- og ressourcemæssigt ikke vil være forsvarligt at lægge sig fast på, hvornår et sådant arbejde kan igangsættes og realiseres.

Landsstyret anbefalede at forslagene i den foreliggende form ikke imødekommes.

Et flertal af partierne var positive overfor forslagene, der blev oversendt til behandling i familieudvalget forud for 2. behandlingen, som skal finde sted under landstingets forårssamling i 2009.

Punkt 142:

Forslag til Landstingsbeslutning om, at Landstingets tilslutter sig Vestnordisk Råds rekommandation nr. 2/2008, rekommandationen lyder som følger:

Færøerne og Island har oprettet generalkonsulater med diplomatstatus i hinandens lande. Vestnordisk Råd opfordrer det grønlandske Landsstyre og den islandske regering til at aftale, at landene opretter officielle konsulater med diplomatstatus i hinandens lande. Vestnordisk Råd opfordrer også Færøernes Landsstyre og Grønlands Landsstyre til at oprette repræsentationskontorer i hinandens lande. Landene opfordres til i videst muligt omfang at benytte fælles kontorfaciliteter ved oprettelsen af disse.

(Ruth Heilmann, Delegationsformand)

(1. behandling)

I begrundelsen for forslaget fremgår det bl.a., at Vestnordisk Råd finder at der er et stort behov for en gensidig repræsentation af officiel art mellem alle de vestnordiske lande for at styrke såvel de samfundsmæssige som kulturelle bånd. Det vil også være af stor værdi for de tre landes borgere, såfremt de kan henvende sig til en egentlig officiel repræsentation i det land de ønsker at besøge eller handle med. Vestnordisk råd mener, at det ville være en naturlig fortsættelse af landenes lange og positive traditioner for vestnordisk samarbejde hvis landene opretter handelsråd eller konsulater i hinandens lande, og opfordrer derfor landenes regeringer til at forhandle oprettelsen af repræsentationskontorer eller konsulater på plads.

Landsstyret tilkendegav i sit svarnotat, at det har været landsstyrets politik igennem adskillige år, at det i forbindelse med oprettelse af repræsentationer i udlandet nøje skal vurderes om der foreligger et reelt behov og en tilstrækkelig politisk og/eller handelsøkonomisk interesse. Dette skyldes bl.a., at det er dyrt at oprette og drive repræsentationer i udlandet.

Endvidere konkluderer landsstyret, at landsstyret går videre med de aktiviteter, der skal styrke samarbejdet mellem Færøerne og Grønland, men en udvidelse af udenrigstjenesten på dette område ligger ikke i det nuværende budget.

Et flertal var for forslaget, der blev henvist til behandling i relevant udvalg. 2. behandlingen af forslaget sker i 2009.

Punkt 147:

Forslag til Landstingsbeslutning om, at Landstingets tilslutter sig Vestnordisk Råds rekommandation nr. 4/2008, rekommandationen lyder som følger:

Vestnordisk Råd henstiller til Islands regering, Færøernes landsstyre og Grønlands landsstyre, at de står for afholdelse af en Vestnordisk dag den sidste fredag i august og fejrer dagen hvert år i alle de vestnordiske lande fra og med 2010. Vestnordisk Råd opfordrer landenes myndigheder til at tilrettelægge dagen i samarbejde med Vestnordisk Råd, vestnordiske generalkonsulater og konsulater, hovedstæder, turistråd og kulturinstitutioner i de enkelte lande samt lederne af de nordiske huse.

(Ruth Heilmann, Delegationsformand)

(1. behandling)

Delegationsformanden fremhæver, at formålet med den Vestnordiske Dag vil være at markere den vestnordiske historie og kulturen i de vestnordiske lande og dermed øge samarbejdet og samhørighedsfølelsen mellem de deltagende lande. Det foreslås, at den Vestnordiske Dag første gang fejres den sidste lørdag i august måned 2010 i forbindelse med en påtænkt udgivelse af en bog om de vestnordiske landes fælles historie og kultur.

Landsstyret ser i sit svarnotat positivt på tiltag, der yderligere vil kunne fremme samarbejdet i vestnordisk regi og er derfor positiv over for dette forslag. Landsstyremedlemmet for kultur mv. vil derfor tage kontakt til sine vestnordiske kolleger for en drøftelse af, hvorledes forslaget mest hensigtsmæssigt vil kunne realiseres og under hvilke forudsætninger. Landsstyremedlemmet forventer at kunne orientere herom inden landstingets 2. behandling af forslaget.

Partierne tog landsstyrets besvarelse til efterretning og afventer landsstyrets orientering til 2. behandlingen af forslaget i 2009.

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller

Kopi pr. e-mail: Folketinget
Kongehuset, Kabinetssekretariatet
Samtlige ministerier
Rigsombudsmanden på Færøerne